

— Saknar tú donsku TV-avisina ella heldur tú at hon ikki skuldi verið vist í Føroyum, tí hon viðger mest lokal donsk viðurskipti?

Jógván Asbjørn Skaale, lærari og form. í Sjónværpsfelagnum:

— Mær dámar væl at siggja donsku TV-avisina, tá uttanlandstilfar er har. Nú lurti eg oftani eftir danska útvarpinum, men tað er nakað óðrvisi at siggja, hvat fer fram, hvar og nær. Men eru eingi uttanlandatíðindi í donsku TV-avisini, so haldi eg hon er okkum óviðkomandi. Hvat viðvíkur tí, um tað er rætt at vísa danska TV-avis í Føroyum, so haldi eg, at tað er rætt, nú tað er ein privatur felagskapur, sum rekur sjónvarpið. Men var sjónvarpið alment, so haldi eg støðan er ein onnur.

Johan Niclasen, maskinmeistari:

— Nú eri eg fyrri stór-part parturi, men tá eg eri heima siggi eg oftani donsku TV-avisina. Serliga dámar mær væl at hyggja eftir tin, sum fyriferst í útheiminum. Hetta tilfar kann vera sera upplýsandi. Hvat viðvíkur tí um tað er rætt at senda ella ikki, so haldi eg ikki, at vit fá mein av at siggja, hvat hendir í Danmark. Vit eru sum so eisini ein partur av danska rikinum.

Hús

til leigu í Kollafirði.
tlf. 21142

Ikki ringasta dýr í sjógv

sjónarmið

I dag:

Rudolf Augstein

Tann, sum ikki hvílir heilt trygt í sær sjálvum og snarar seg um seg sjálfvan, hann skal ikki koma higar. (Hans Zehrer, blaðstjóri á Die Welt, 1958, úr Moskva).

Deyðin hjá menniskjanum Leonid Bresjnev vigar meira enn tað at fáa okkum at leggja høvdið í blot og hugsa um, hvussu nú alt fer at ganga: Alt fer at ganga — sum higartil. Sovjetsamveldið er — hóast í so høtt — eitt heims- og stórveldi, sum er til at rokna út, og tað kann í løtuni ikki sigast um tess sterkara mótpart, Ronald Reagans USA.

— Eitt kríggj, eitt heims- og atomkríggj tyktist óundansleppiandi — ikki so nógv vegna atomvápna overkill, beint tvørturímóti, tað er vegna mannasinnið. So leingi Ronald Reagan heldur seg vera eitt betri menniskja enn Jurij Andropov, so leingi US-amerikansararnir halda seg vera betri fólk enn sovjetbúgvarnir og, til fyrri kortum, Mao-kinesararnir, so leingi er kríggj í durum. Hvat annað argumentið kundi tann amerikanska Penta-

gon-yvirdubbingin havt sær enn tann moralska dygdarmunin í teirri kristiligu-vestanligu heimsskipanini?

Tí Sovjetsamveldið á sínum øki hevur vánaligari búskaparviðurskipti og ófrælsari andligar treytir; tí vit nógv ófegnari vildu livað har enn í okkara ikki-kommunistiska landi; mugu av hesum orsökum sovjetleiðararnir vera tey ringaru, tey moralskt forkastiligu menniskjuni?

Finst tað, so sum Weinberger og Reagan meina, eitt sínasta søgunnar mistak, sum tað ber til at lasta eitt einstakt land ella fólk fyrri? Fer, tá til endans einans marsbúgvur fara at kunna avgera skyldspurningin, ábyrgdin av enda mannaættarinnar at kunna leggja á hetta eina land ella fólk hjá sovjetbúgvum, ella á menniskjurnar sum Lenin, Stalin, Khrustjov ella Bresjnev?

Eyðsæð ikki. Ongantið í søguni hevur tað verið ein einsamallur «skurkur í leikinum». Og var tað kortini so, so var tann almáttugasti eisini ein skurkur í sær sjálvum — sum Alesander, nógvur tsarar, Wallenstein, Napoleon, Wilhelm Annar keisari, Hitler, Stalin. Makt í sær sjálvari er ónd,

I sambandi við deyða Bresjnevs skivur tann viðgitt vesturtýski journalisturin Rudolf Augstein hesar metingar um Sovjetsamveldið undir og eftir Bresjnev:

tá hon ikki verður avmarkað av einari mótmakt, sum er eitt sindur minni ónd. Tað er sivilisationin og ikki barbarið, sum strembar móti enda tíðarinnar.

Havlandini hava tað lættari enn tey á meginlandinum: tey eru longur framkomin. Men hvussu var tað, tá tey bygdu eina kanal ella eina jarnbreyt, doyðu tá færri fólk? Sær tað í dag í Miðamerika ella í portum av Suðuramerika, har USA ræður, betri út enn í Polandi og Afghanistan, har sovjetrussararnir ráða? Var tað ikki kinafólkið, sum var skurkur í 1950? Og í 1914 Tað Týska Ríkið, og í 1880 — í eygunum á tí halga chauvinistinum Dostojevskij — Turkaland?

Og eru tey «kristnu» veruliga minni harðrend enn «heidningarnir»? Hvør var tað, sum neyðtók og meinslaði Rom í 1527, annar enn Karl Fimti? Hvør hevur oyðilagt tað kristiliga Konstantinopel og teir halgu staðirnar í Jerusalem, vassandi á blóði, annar enn tær kristiligu-katolsku krossferðarhetjurnar? Hvør hevur dripið fleiri fólk, Djingis Khan ella teir sponsku conquistadorarnir?

Hvør hevur uppfunnið teir

snildisligu piningarhættirnar, eystanligir (=sovjetrussiskir) harrar ella Friðrikur Annar keisari, faðir hansara Heindrikur Sætti, teir rúndan um Wilhelm frá Oranien ella teir rúndan um fransakongin Louis Fimtanda? Vit lesa við sorg, hvussu turkar í 1571 pindu tann djarva verjan av Kypros, Marcantonio Bragadin. Men vóru turkarnir kommunistar, var Hitler turkur? Tað fara altíð at vera lond og fólk, sum eru meiri «mentað», ella tykjast so, enn onnur. Russland er styrti á leið komið, hevur størri trupulleikar enn USA. Eru leiðarar tess tessvegna mannaættarfriggindar?

Nei, okkum tørvar eingi halgimenni til at bjarga Verðini, so sum okkara berlinari Casar Axel Springer seinasta friggjadag skrivaði sum ein annar Donoso Cortés. Teir halgu — si Bernhard frá Clairvaux og Savonarola — hava nógv ofta tilprædikað okkum vanlukkuna. Okkum tørvar eitt púra óheillagt, eitt menniskjansligt skil. Tá fara hvørki Ronald Reagan ella Jurij Andropov at beina fyrri mannaættini.

(Der Spiegel nr. 46/1982, André Niclasen hevur týtt greinina).

Krígssøsing í Føroyum

Fríðarfolk í Føroyum hava leingi fingið ilt av at sæð herfolk ganga her í gotunum. Tað eru teir, sum ósmædnir koma oman úr Mjorkadali í hermanna-bunað, uttan at hava gjørt sær greitt, at føroyingar eru ímóti at hava hervald í landinum. Løgtingið hevur jú fleiri ferðir einmælt samtykt, at alt hervald skal beinast av landinum. Føroyingar vilja hava fríð.

Hermennir eru fremmandir. Men aðrenn vit vita av, kunnu vit vænta at siggja okkara egna ungdom spaka í gotunum í hermanna-bunað. Tí stutt

fyrí jólat lat ein handil upp í Havn við hermanna-bunaðum og allari útgerð, sum hermenn hava brúk fyrri — skotvápni — undantikin.

So gálið er tað nú blivið í Føroyum, at undir øðrum hvørjum jólatrasi lógu ektað hondjorn.

Hetta kunnu fríðarfolk í føroyum ikki góðtaka. Serliga ikki nú fólk í øllum øðrum londum royna at steðga krígssøsingini.

Krígshandilin er ein avbjóðing til øll fríðarfolk í Føroyum. Vit kunnu ikki lata standa til, meðan ein handil á henda hátt tekur lut í krígssøsingini. Mark má vera fyrri, hvussu langt

spekulantarnir kunnu fara. Okkara ungdomur skal í hvussu er ikki venjast upp til komandi herfolk.

Fríðarfolk

Ein góð gerð

Undan jolum fingur vit at hoyra tey gleðiligu tíðindi, at javnaðarflokkurin og tjóðveldisflokkurin og Dánjal Larsen slitu leinkjurnar við folkaflakkin í Tórshavnar býráð, og tað skulu tit hava stóra tók fyrri, tí ikki dugi eg at skilja, hvussu ein flokkur sum javnaðarflokkurin kann arbeiða saman við

folkaflakkin, sum í botn og grund vil útnýta tað fólk, sum javnaðarflokkurin er stovnaður at verja.

Hvat folkaflakkurin heldur um arbeiðarfrjóldina fingur vit at vita, tá býráðsformaðurin undan jolum ifjor sendi arbeiðsmenninar í grótbrotinum heim og bað teir koma aftur eftir nýggjar, og tá hann fór í hernað móti vaskikonunum á Eysturskúlanum og stevndi arbeiðsmannafelagnum, tá teir kravdu teirra rætt og vildu hava lønarhækkingina, sum var komin í sáttmalan. Fy vorið!

At onkur folkaflaksmaður ikki er samdur við Óla Breckmann og Poul Michelsen er helst rætt, men øllum hasum monnum mugu vit altíð ánsað eftir — úlvur í

seyðaskinni — hóast teir royna at bera seg undan og siga, at Óli hevur ikki uppakning í flokkinum.

Hovdu aðrir hugsað, sum hasir býráðslimirnir gjørd og kvettu samarbeiðið við folkaflakkin var nógv vunnið.

Arbeiðsmaður

tjak og meiningar

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytin fyrri at fáa lesarabrev upptikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brovini.